

اثر فرآیند پوشش دهی نفوذی تک مرحله ای بر ریزساختار سوپر آلیاژ پایه نیکل INCONEL-713LC

عابد جعفری^۱، علی خرم^۲، سید غلامرضا میرحسینی^۳

^۱. دانشگاه صنایع و معادن ایران، تهران (کارشناسی ارشد مهندسی متالورژی)

^۲. دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی، تهران (دکترای مکانیک)

^۳. دانشگاه تکنولوژی هوایی مسکو، مسکو (کارشناس ارشد مهندسی هوافضا)

چکیده

برای افزایش مقاومت به اکسیداسیون و خوردگی دمای بالای سوپر آلیاژها، سطح آنها با پوشش های مناسب پوشانده می شود. آلومینیوم یکی از این پوشش ها است. پوشش های آلومینایدی، سبب تشکیل لایه اکسید سطحی می شوند که منجر به ایجاد مقاومت به اکسیداسیون و خوردگی داغ می گردد. هدف از این پژوهش، بررسی اثر سیکل های مختلف عملیات حرارتی انحلال بر ریزساختار اینکونل ۷۱۳ کم کربن به عنوان زیر لایه پوشش آلومینیوم سیلیسیوم PWA 73 به روش سماتتاسیون جعبه ای است، زیرا در بازه دمایی ۱۰۰۰ تا ۱۱۰۰ درجه سانتی گراد سوپر آلیاژ اینکونل ۷۱۳ کم کربن دچار استحاله می شود و این استحاله مربوط به فاز استحکام بخش گاما پرایم است. بنابراین اثر پوشش کاری نفوذی تک مرحله ای در دمای ۱۰۵۰ و برای ۴ ساعت در ۳ دمای انحلال ۱۱۸۰، ۱۱۹۰ و ۱۲۱۰ درجه سانتی گراد و همچنین در حالت ریختگی، بر روی ریزساختار سوپر آلیاژ اینکونل ۷۱۳ کم کربن بررسی شده است.

واژه های کلیدی: اینکونل ۷۱۳ کم کربن؛ گاما پرایم؛ عملیات حرارتی انحلال؛ پوشش نفوذی؛

^۱. abedjafari@hitech.iuim.ac.ir

مقدمه

سوپرآلیاژها به مجموعه ای از مواد با ترکیبی از استحکام و مقاومت خوردگی بالا، در هر دمایی بالاتر از حد نهایی تحمل فولادهای مارتزیتی (حدود ۶۵۰ درجه سانتی گراد)، اطلاق می گردد. استحکام سوپرآلیاژها غالباً از طریق سختی محلول جامد و حضور کاربیدها در سوپرآلیاژهای پایه کبالت تأمین می گردد، در حالی که در سایر سوپرآلیاژهای کار شده و یا ریختگی با پایه نیکل و یا آهن، علاوه بر دو عامل فوق، استحکام توسط رسوب فازهای بین فلزی نیز حاصل می شود [۱]. برای افزایش مقاومت به اکسیداسیون و خوردگی دمای بالای سوپرآلیاژها، سطح آنها با پوشش های مناسب پوشانده می شود. آلومینیوم یکی از این پوشش ها است. پوشش های آلومینایدی، سبب تشکیل لایه اکسید سطحی می شوند که منجر به ایجاد مقاومت به اکسیداسیون و خوردگی داغ می گردد. خواص پوشش های آلومینایدی را می توان با اصلاح ترکیب شیمیایی یا اصلاح فرایند پوشش دهی بهبود داد. هدف از انجام این اصلاحات، عمدتاً دستیابی به خواص خوردگی داغ بهتر و بهبود خواص مکانیکی پوشش ها بوده است. اصلاح ترکیب شیمیایی با افزودن عناصری نظیر کروم، پلاتین، سیلیسیم و غیره انجام می گیرد. افزودن سیلیسیم به پوشش های نفوذی آلومینایدی منجر به بهبود چشمگیر مقاومت به اکسیداسیون و خوردگی داغ دما پایین می شود. سیلیسیم را می توان به صورت جداگانه قبل از آلومینایزینگ یا به صورت همزمان با آلومینیوم پوشش داد. پوشش دهی همزمان آلومینیوم و سیلیسیم به دلیل اختلاف زیاد در فشار بخار هالید آلومینیوم و سیلیسیم مشکل است. روش های متفاوتی برای اصلاح پوشش آلومینایدی با سیلیسیم وجود دارد [۲]. پوشش PWA 73 حاوی عناصر آلومینیوم و سیلیسیم است که توسط شرکت پرت اند ویتنی، ساخته و نام گذاری شده است. این پوشش به روش سمانتاسیون جعبه ای با استفاده از مخلوط پودری آلومینیوم و سیلیسیم و حرارت دهی در محدوده دمایی ۸۰۰-۷۰۰ یا ۱۰۰۰ تا ۱۱۰۰ درجه سانتی گراد بدست می آید. هدف از این پژوهش، بررسی اثر سیکل های مختلف عملیات حرارتی انحلال بر ریزساختار اینکونل ۷۱۳ کم کربن به عنوان زیرلایه پوشش آلومینیوم سیلیسیم به روش سمانتاسیون جعبه ای است، زیرا در بازه دمایی ۱۰۰۰ تا ۱۱۰۰ درجه سانتی گراد آلیاژ مذکور دچار استحاله می شود. از آنجایی که این استحاله مربوط به فاز استحکام بخش گاما پرایم است؛ بررسی اثر سیکل پوشش دهی بر استحکام دما بالای سوپرآلیاژ مذکور ضروری به نظر می رسد، زیرا چندین مکانیزم استحکام بخشی در این آلیاژ مطرح است که مکانیزم تشکیل رسوبات هم سیما (کوهرنت) با ترکیب بین فلزی Ni_3Al یا $Ni_3(AlTi)$ از عمده ترین این مکانیزم ها است [۳]. در تحقیقاتی که لیا و همکارانش [۴] انجام داده اند، مشخص شده است که در طی اعمال پوشش های نفوذی روی سوپرآلیاژهایی مانند MAR-M 247، IN-713LC و Rene-80، به علت نفوذ داخلی آلومینیوم و نفوذ خارجی نیکل زیر منطقه نفوذی پوشش اعمالی، لایه ای از فاز متراکم و مکعبی گاما پرایم در زیرلایه تشکیل می شود. در پوشش های دو مرحله ای، در مرحله اول با تشکیل فاز Ni_2Al_3 در دمای ۷۰۰-۸۰۰ درجه سانتی گراد همراه است. تشکیل این فاز در منطقه نفوذی با جهت گیری کریستالوگرافی غیرهمدوس با γ' می

باشد. Ni_2Al^3 ، ترد و شکننده است و با عملیات حرارتی در مرحله دوم با نفوذ به داخل آلومینیوم و نفوذ به خارج نیکل این فاز به فاز غنی از آلومینیوم $NiAl$ تبدیل می شود.

نوع دیگری از پوشش های نفوذی، پوشش های نفوذی تک مرحله ای است که با تشکیل مستقیم $NiAl$ همراه است. بهترین نوع پوشش نفوذی در صورتی رخ می دهد که با تشکیل کاربید $M_{23}C_6$ در درون پوشش همراه شود. زیرا با فاز $NiAl$ دارای جهتگیری کریستالوگرافی یکسان است که همین امر موجب هم سیما (کوهرنت) شدن آن با ساختار پوشش و عدم ایجاد مناطق تمرکز تنش در پوشش می گردد. مکانیزم تشکیل آن به این صورت است که با اعمال پوشش تک مرحله ای در دمای ۱۰۰۰ تا ۱۱۰۰ درجه سانتی گراد یا عملیات حرارتی در مرحله دوم و با نفوذ به خارج نیکل و نفوذ به داخل آلومینیوم روی سطح پوشش، لایه ای از $NiAl$ تشکیل می شود که عناصری مانند کرم، مولیبدن و تنگستن حلالیت ناچیزی در آن دارند که در نتیجه ممکن است منجر به تشکیل کاربیدها و یا حتی فازهای TCP گردد [۳،۴]. تشکیل فاز TCP در پوشش به علت تغییر موضعی عدد جای خالی الکترونی است. هم چنین نفوذ به خارج نیکل باعث می شود، عناصر کاربیدزا که میل به تشکیل کاربید دارند و در فاز زمینه گاما بصورت محلول جامد هستند؛ فعال شده و تشکیل کاربید دهند. این امر به علت ناپایداری شدن فاز گاما رخ می دهد. لازم به ذکر است که در تحقیقات لیا و دلفان بطور جداگانه، کاهش جزئی کسر حجمی فاز γ' ناشی از حلالیت جزئی این فاز گزارش شده است [۵،۴].

در تحقیقات دلفان با مشاهده این پدیده عملیات حرارتی ثانویه پس از پوشش دهی نفوذی پیشنهاد گردید که با انجام این عملیات حرارتی در دمای ۸۴۵ درجه سانتی گراد به مدت ۲۴ ساعت، ریزساختار زیرلایه-IN-738LC را بهبود بخشید. ولی این امر با تشکیل فازهای سوزنی سیگما در زیرپوشش همراه شد که خود عاملی برای کاهش خواص خوردگی داغ و اکسیداسیون پوشش گردید. در نتیجه در اینگونه موارد قطعه پوشش دار را نمی توان عملیات حرارتی کرد [۵]. با وجود تشکیل فازهای سوزنی سیگما در زیر پوشش بعد از عملیات حرارتی روی قطعه پوشش دار، استحکام کششی آلیاژ در مقایسه با قطعه بدون پوشش کم می شود. این امر در تحقیقات رحیمی و همکارانش [۶]، بر سوپرآلیاژ Rene 80 که تحت پوشش نفوذی آلومینیوم در دمای ۱۰۴۵ درجه سانتی گراد به مدت چهار ساعت قرار گرفته است؛ بررسی شده است. با توجه به تحقیقات متعدد صورت گرفته با وجود مشاهده و میزان کاهش استحکام کششی زیرلایه تحت چنین شرایطی؛ راه حلی برای جلوگیری از این عامل گزارش نشده است. پژوهش پیشرو کاهش کسر حجمی و آگلومره شدن موضعی فاز گاما پرایم در ریزساختار زیرلایه در اثر پوشش دهی را بررسی کرده است.

مواد و روش تحقیق

نمونه های شمش آلیاژ IN-713 LC در شرایط ریختگی و آنیل انحلالی، تحت سیکل پوشش دهی قرار داده شده و توسط میکروسکوپ الکترونی روبشی بررسی می شوند. نمونه ها بصورت مکعبی و به ابعاد $3 \times 9 \times 9$ میلی متر بریده و برای آنالیز ریزساختار آماده سازی شده اند. ترکیب شیمیایی نمونه های ریختگی در جدول ۱ آورده

شده است. و همچنین دماها و محیط های سرمایه‌ش مورد استفاده برای عملیات حرارتی آنیل انحلالی، در جدول ۲ آورده شده است. لازم به ذکر است که عملیات حرارتی آنیل انحلالی، قبل از اعمال سیکل پوشش دهی انجام شده است. این امر برای بررسی اثر سیکل پوشش دهی بر نمونه آنیل شده، به عنوان سیکل پیرسازی انجام می شود. لازم به ذکر است که در این پژوهش از کوره مقاومتی با اتمسفر کنترل شده استفاده شده است. به منظور حل سازی فاز ثانویه در زمینه و رسوبگذاری مجدد آنها در حین اعمال سیکل پوشش دهی، عملیات آنیل انحلال صورت گرفته است. لازم به ذکر است که میزان انحراف از دمای کوره به گونه ای تنظیم گردیده است که اختلاف ۱۰ درجه سانتیگراد معنی دار باشد. برای بررسی تأثیر عملیات پوشش دهی نفوذی آلومیناید سیلیسیوم بر ریزساختار سوپرآلیاژ IN-713LC این آلیاژ تحت عملیات حرارتی منطبق با سیکل پوشش دهی قرار گرفت. بدین منظور نمونه ها طبق جدول ۲ طی زمانهای ۴ ساعت در دمای ۱۰۵۰ درجه سانتی گراد قرار گرفتند. مبنای این چرخه عملیات بر اساس مطالعات صورت گرفته [۷] بوده است و نوع پوشش PWA 73 انتخاب شده است.

نتایج و بحث

در شکل ۱، ریزساختار ریختگی سوپرآلیاژ IN-713LC، در مناطق بین دندریتی آورده شده است و در شکل ۲، ریزساختار ریختگی IN-713LC، در مناطق درون دندریتی را نشان داده شده است. در درون دندریت کسر حجمی فاز گاما پرایم بصورت مربعی و هم سیما، بیشتر است و در بین دندریت ها بیشتر بصورت پنجره ای و نیمه هم سیما است. اندازه فاز استحکام بخش بین ۰/۵ تا ۱/۸ میکرون است که در دسته بندی فاز گاما پرایم در نوع خود از درشت ترین فازهای ممکن است.

در شکل ۳ و ۴، ریزساختار سوپرآلیاژ IN-713LC، پس از اعمال سیکل پوشش دهی در دمای ۱۰۵۰ درجه سانتی گراد و به مدت ۴ ساعت، نشان داده شده است. در شکل ۴، آگلومره شدن موضعی فاز گاما پرایم در مناطق بین دندریتی به وضوح مشخص است.

همانطور که در شکل ۵ دیده می شود؛ پس از سرمایه‌ش نمونه انحلال جزئی در هوا، در کنار ریزساختار درشت از فاز گاما پرایم اولیه با اندازه 502 ± 75 نانومتر، گاما پرایم ثانویه که موسوم به گاما پرایم سرمایه‌شی است؛ در ریزساختار شروع به جوانه زنی کرده است. اندازه آن ها 105 ± 44 نانومتر است. این گاما پرایم ثانویه بعد از قرارگیری در سیکل پوشش دهی به صورت کاملاً منظم و مربعی رشد می کند و در کنار گاما پرایم اولیه، ریزساختار دو وجهی منظم در مناطق درون دندریتی ایجاد می کند (شکل ۵). البته در این رشد نیز اثر گیبس تامسون مشهود است. زیرا با رشد گاما پرایم ثانویه در حین سیکل پوشش دهی، اندازه آنها درشت تر و تعداد آنها

کمتر شده است. افزایش اندازه و کاهش تعداد گاما پرایم ثانویه در نمونه های شکل ۵، نیز مشاهده می شود. پس دمای بالای سیکل پوشش دهی منجر به رشد سریع فاز ثانویه در زمینه می گردد.

شکل ۶ ریزساختار نمونه آنیل انحلال شده در دمای ۱۱۹۰ درجه سانتی گراد که به مدت چهار ساعت در دمای ۱۰۵۰ درجه سانتی گراد، قرار گرفته است؛ را نشان می دهد. ریزساختار منظم و کاملاً مربعی فاز گاما پرایم در مرکز و مرزدانه در شکل ۶ مشهود است. علت افزایش نسبی استحکام همین ریزساختار کاملاً یکدست با اندازه های 486 ± 32 نانومتر در زمینه است. ولی چون دمای پوشش دهی بسیار بالاتر از دمای پیرسازی استاندارد است؛ فقط شکل مربعی گاما پرایم در پیرسازی دمابالا میسر گردیده است. اما کسر حجمی آن حتی نسبت به نمونه ریختگی که تحت سیکل پوشش دهی قرار گرفته است؛ کمتر است. این کاهش کسر حجمی باعث کاهش اثر قفل کنندگی مرزدانه شده و همین عامل باعث رشد سریع ترک در مرزدانه پس از جوانه زنی ترک در این منطقه می شود. پارامتر دوم که در این نمونه نسبت به حالت ریختگی مشهودتر است؛ اختلاف اندازه گاما پرایم در مرز و مرکز دانه است. هرچه اختلاف بیشتر باشد؛ اختلاف استحکام مرزدانه ای با اطراف آن بیشتر می شود.

لازم به ذکر است که پاسکوئین و همکارانش [۸] نیز در شرایط مشابه به ریزساختار آگلومره شده از فاز ثانویه در زمینه رسیده اند. این ریزساختار مشابه ریزساختار ریختگی که تحت سیکل پوشش دهی قرار گرفته؛ می باشد و ریزساختار مناسبی برای زیرلایه ی پوشش نفوذی آلومینیوم سیلیسیوم نیست. حتی اگر در مناطق مرزدانه ای استحاله فازی مطلوب برای بهبود خواص خزشی رخ داده باشد. پس باید سرعت سرمایش به گونه ای کنترل شود که از آگلومره شدن در طی سرمایش جلوگیری شود. در ادامه نمونه ها انحلال شده تحت سرمایش هوا بررسی می شود.

شکل ۷، ریزساختار نمونه آنیل شده را که تحت سیکل پوشش دهی قرار گرفته است؛ نشان می دهد. همانطور که در شکل ۷ مشاهده می شود؛ پس از ایجاد ذوب ابتدایی در نمونه، این ذوب در مرز مجاور حرکت کرده است. نمونه این اتفاق در اتصالات ایجاد فاز میانی (TLP) ایجاد می شود. چون فاز میانی با فلز پایه یوتکتیک داده است و در دماهای بالا این اتفاق باعث ترد شدن اتصال حاصل می گردد. تحقیقات ژانستا و همکارانش [۹،۱۰] این عامل نادیده گرفته شده است. در شکل ۷، مسیر حرکت ذوب ابتدایی در مرزدانه با پیکان های سفید مشخص گردیده است. بدیهی است که عامل ایجاد ذوب ابتدایی در مرزدانه نیز خود از اصلی ترین دلایل کاهش استحکام سوپرآلیاژ اینکونل ۷۱۳ کم کربن است.

در شکل ۷ فاز گاما پرایم با شکل کاملاً منظم و مربعی، با اندازه 340 ± 84 نانومتر جوانه زنی کرده است. این شکل از فاز به علت فرصت دادن به آن برای نفوذ در دمای بالاتر در کوره بوده است.

نتیجه گیری

- ۱) انجام پوشش دهی بر روی زیرلایه ریختگی به روش تک مرحله ای باعث آگلومره شدن موضعی فاز استحکام بخش گاما پرایم در مناطق درشت تر و بین دندریتی می شود.
- ۲) انجام عملیات حرارتی در دماهای بالاتر از ۱۲۰۰ درجه سانتی گراد باعث ذوب یوکتیک در آلیاژ شده که باعث افت استحکام آلیاژ می گردد.
- ۳) انجام عملیات حرارتی آنیل انحلال کامل در دمای ۱۱۹۰ درجه سانتی گراد و سپس قرارگیری در سیکل پوشش دهی باعث مربعی و منظم شدن فاز گاما پرایم در تمام ریزساختار آلیاژ بطور یکنواخت می شود. ولی به دلیل اختلاف در اندازه گاما پرایم در مرز و درون دانه سبب افت درصد تغییر طول در مقایسه با نمونه ریختگی که تحت سیکل پوشش دهی قرار گرفته است؛ می گردد.
- ۴) انجام عملیات حرارتی آنیل انحلال جزئی در دمای ۱۱۸۰ درجه سانتی گراد و سپس قرارگیری در سیکل پوشش دهی، باعث ایجاد ریزساختار دو وجهی ریز و درشت از فاز گاما پرایم می شود که همین عامل باعث بازیابی استحکام دما بالای آلیاژ در مقایسه با نمونه ریختگی می گردد. ولی به علت کسر حجمی کمتر فاز استحکام بخش گاما پرایم نسبت به نمونه ریختگی استحکام آن به استحکام نمونه خام ریختگی نمی رسد.
- ۵) در حالت کلی پوشش کاری نفوذی بر روی فاز گاما پرایم اینکونل ۷۱۳ کم کربن اثر منفی دارد و این اثر منفی با انجام عملیات حرارتی انحلال تشدید خواهد شد و بدترین حالت برای فاز گاما پرایم در دمای عملیات حرارتی ۱۲۱۰ درجه سانتی گراد بدست آمده است.

مراجع

1. C.T.Sims, N.S. Stoloff , “ SuperalloysII “ , John willy & Sons , 1987, pp.101-151
2. S. Behrouzghaemi , R.J. Mitchell , “Morphological changes of γ precipitates in superalloy IN738LC at various cooling rates” , *Materials Science and Engineering A* 498 , 2008 ,pp.266–271.
3. G.Y. Kim, W.Y. Lee, J.A. Haynes, and T.R. Watkins, " Morphological Evolution during the Early Stages of Aluminide Coating Growth on a Single-Crystal Nickel Superalloy Surface", *Metallurgical and materials transactions A*, Vol 32, 2001, pp.615-624.
4. F. S. Liao, D. Gan, P. Shen, "Microstructure of first stage aluminized coating on Nickel base superalloys", *Materials Science and Engineering*, A125, 1990, pp. 215-221.
5. Y. Itoh, M. Saitoh, Y. Ishivata, "Influence of high-temperature protective coatings on the mechanical properties of nickel-based superalloys", *Jurnal of Materials Science*, Vol 34, 1999, pp. 3957-3966.
6. Kh. Rahmani, S. Nategh, "Influence of aluminide diffusion coating on the tensile properties of the Ni-base superalloy René 80", *Surface & Coatings Technology*, Vol 202, 2008, pp. 1385-1391.
7. H. Arabi, S. Rastegari, Z. Salehpour & A. Bakhshi, "Formation mechanism of silicon modified aluminide coating on a Ni-base superalloy", *IUST International Journal of Engineering Science*, Vol 19, 2008, pp. 39-44.

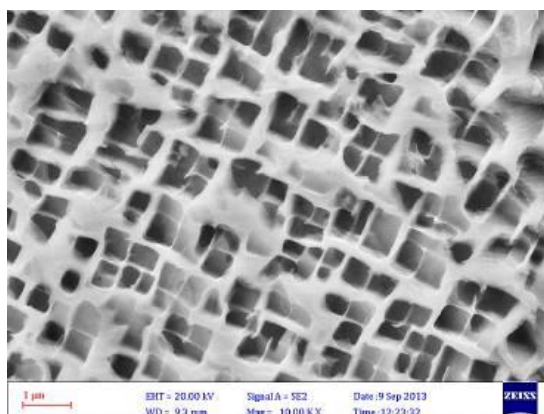
8. J. R. Mihalisin and D. L. Pasquine, " superalloys-Phase transformations in nickel base superalloys", TMT, 1968, pp. 134-170.
9. Z. Jonsta, P. Jonsta, "Structural phase analysis of nickel superalloy IN713 LC", Acta Metallurgica Slovaca, Vol. 12, 2006, pp. 436-442.
10. Zh. Shengyu, B. Qinling, J. Yang, L. Wei min, "Ni₃Al matrix high temperature self-lubricating composites", *Tribology International*, Vol 44, 2011, pp. 445-453.

جدول ۱: ترکیب شیمیایی نمونه های ریخته گری شده

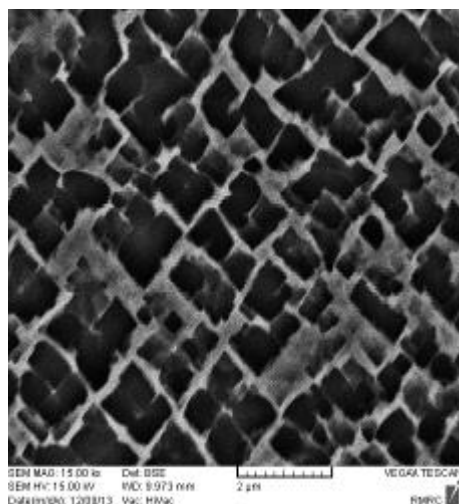
عناصر	Ni	Cr	Al	Mo	Nb	Ti	Co	Fe	Zr	W
درصد وزنی	Base	12.02	5.99	3.90	1.80	0.63	0.27	0.18	0.10	0.08
عناصر	C	Ta	Si	Sb	Cu	Mg	B	As	Zn	P
درصد وزنی	0.07	0.06	0.03	0.02	0.02	0.01	0.01	0.01	0.06	0.01

جدول ۲: عملیات حرارتی و سیکل پوشش دهی

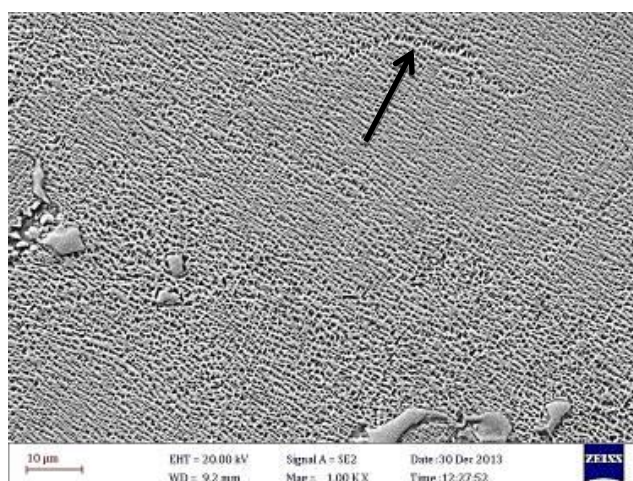
شماره نمونه	عملیات حرارتی و پوشش دهی
نمونه ۱	بعد از ریخته گری
نمونه ۲	ریخته گری شده و سپس اعمال سیکل ۴ ساعته پوشش کاری در دمای ۱۰۵۰ درجه سانتی گراد
نمونه ۳	ریخته گری شده و سپس آنیل انحلالی در دمای ۱۱۸۰ درجه سانتی گراد و سپس اعمال سیکل ۴ ساعته پوشش کاری در دمای ۱۰۵۰ درجه سانتی گراد
نمونه ۴	ریخته گری شده و سپس آنیل انحلالی در دمای ۱۱۹۰ درجه سانتی گراد و سپس اعمال سیکل ۴ ساعته پوشش کاری در دمای ۱۰۵۰ درجه سانتی گراد
نمونه ۵	ریخته گری شده و سپس آنیل انحلالی در دمای ۱۲۱۰ درجه سانتی گراد و سپس اعمال سیکل ۴ ساعته پوشش کاری در دمای ۱۰۵۰ درجه سانتی گراد

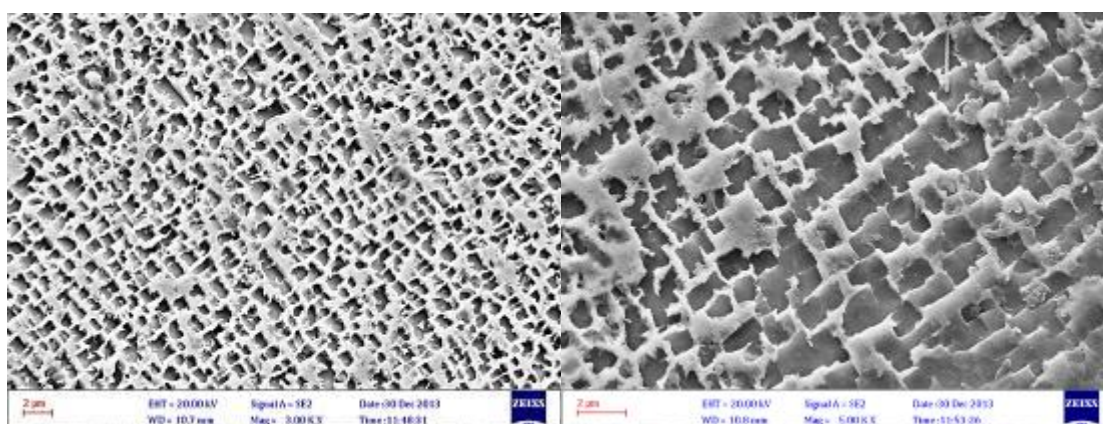
شکل ۱: تصویر SEM از ریز ساختار ریخته گری سوپر آلیاژ IN-713LC در مناطق بین دندریتی.

شکل ۲: تصویر SEM از ریز ساختار ریختگی سوپر آلیاژ IN-713LC در مناطق درون دندریتی.

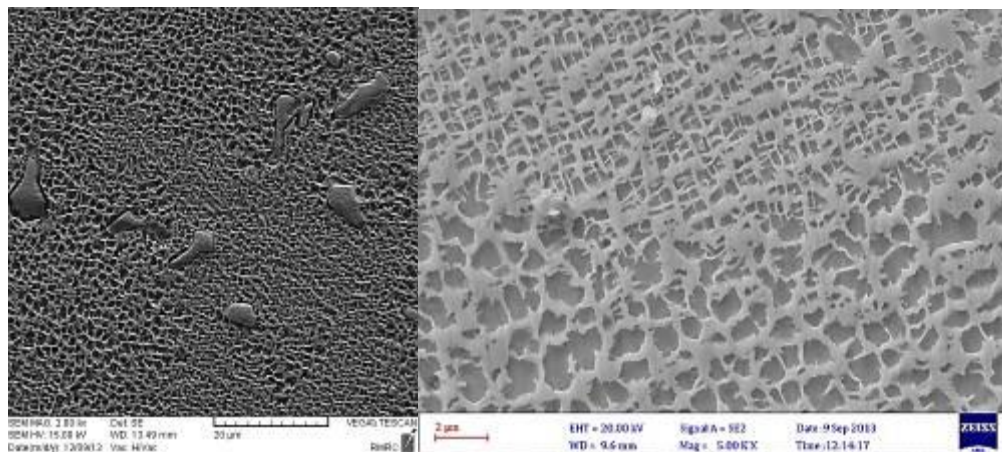
شکل ۳: تصویر SEM از ریز ساختار سوپر آلیاژ IN-713LC که بعد از ریخته گری تحت سیکل پوشش دهی در دمای ۱۰۵۰ درجه سانتی گراد به مدت ۴ ساعت قرار گرفته است (پیکان مرز دانه را نشان می دهد).

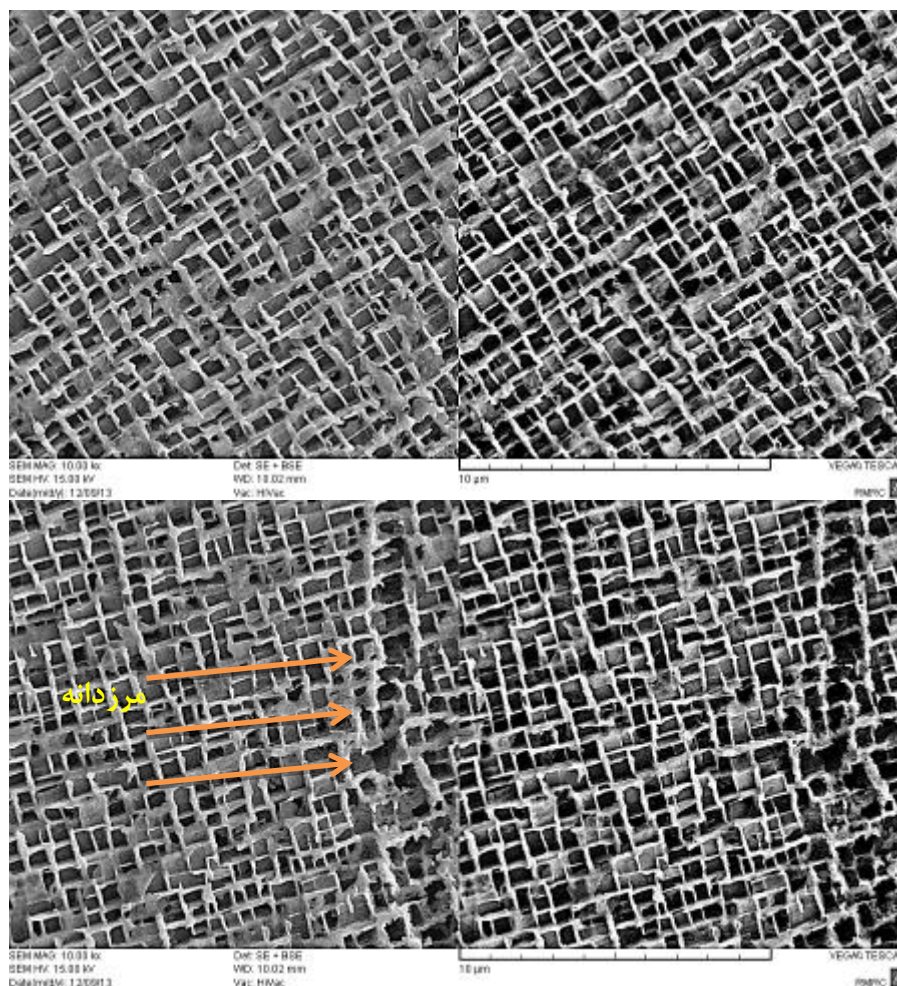
شکل ۴: ریز ساختار سوپر آلیاژ اینکونل ۷۱۳ بعد از قرارگیری در سیکل پوشش دهی نفوذی به مدت چهار ساعت. (آگلومره شدن فاز ثانویه در منطقه بین دندریتی)

شانزدهمین سمینار ملی مهندسی سطح

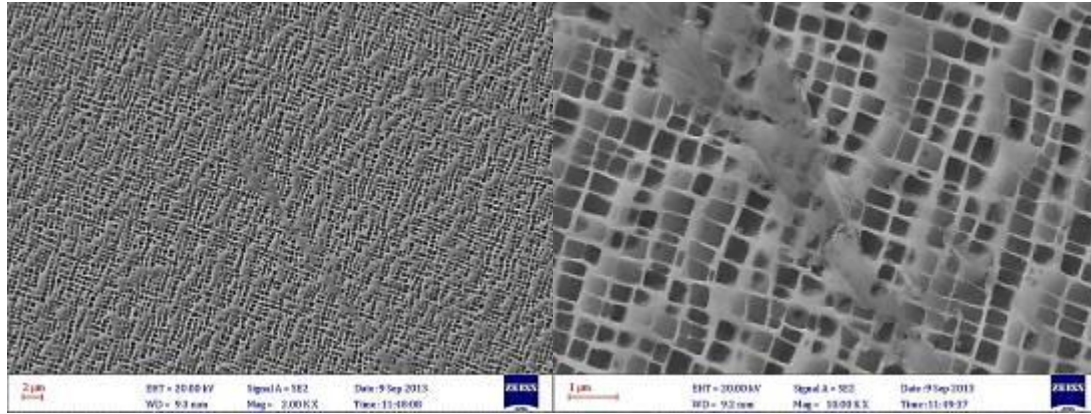

شکل ۵: ریزساختار نمونه آنیل انحلال شده در دمای ۱۱۸۰ درجه سانتی گراد که تحت سیکل پوشش دهی به مدت چهار ساعت در دمای ۱۰۵۰ درجه سانتی گراد قرار گرفته است.

شکل ۶: ریزساختار نمونه آنیل انحلال شده در دمای ۱۱۹۰ درجه سانتی گراد که تحت سیکل پوشش دهی به مدت چهار ساعت در دمای ۱۰۵۰ درجه سانتی گراد قرار گرفته است (الف) مرکز دانه، (ب) مرز دانه.

شانزدهمین سمینار ملی مهندسی سطح

شکل ۷: شکل حرکت ذوب ابتدایی در مرز مجاور آن در نمونه همگن شده در دمای ۱۲۱۰ درجه سانتی گراد که تحت سیکل پوشش دهی قرارداد شده است.